

OSCAR

N:o 7.

*Kongl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen, angående be-
redande af lånemedel till utveckling af statens telefon-
väsende; gifven Stockholms slott den 31 december 1894.*

Under åberopande af bilagda utdrag af statsrådsprotokollet öfver finansärenden för denna dag vill Kongl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen att bemyndiga riksgäldskontoret att tillhandahålla telegrafstyrelsen, för fortsatt utveckling af statens telefonväsende, ett lånebelopp af sjuhundra-femtio tusen kronor, att, i mån af behof och sedan detta för hvarje gång blifvit af Kongl. Maj:t pröfvadt, af telegrafstyrelsen i riksgäldskontoret lyftas och jemte ränta, motsvarande den ränteutgift, som genom berörda beloppes öfverlemnande till telegrafstyrelsen riksgäldskontoret förorsakas, inom tolf år från första lyftningsdagen återgäldas medelst afbetalningar, i den mån telegrafverkets medel dertill lemna tillgång, dock så att dylika afbetalningar bära en månad förut af telegrafstyrelsen för riksgäldskontoret tillkännagifvas.

De till ärendet hörande handlingar skola Riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas; och Kongl. Maj:t förblifver Riksdagen med all kongl. nåd och ynnest städse väl bevågen.

OSCAR.

Er. Gust. Boström.

*Utdrag af protokollet öfver finansärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 31 december
1894.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern **BOSTRÖM**,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena grefve **LEWENHAUPT**,
Statsråden: friherre **ÅKERHIELM**,
ÖSTERGREN,
GROLL,
WIKBLAD,
GILLJAM,
friherre **RAPPE**,
CHRISTERSON,
WERSÄLL.

Chefen för finansdepartementet, hans excellens herr statsministern Boström anförde i underdånighet:

»I underdånig skrifvelse den 11 innevarande december har telegrafstyrelsen gjort framställning om anvisande af ytterligare lånemedel till utveckling af statens telefonväsende.

Det utaf innevarande års Riksdag för enahanda ändamål anvisade lånebelopp af 750,000 kronor har, enligt hvad telegrafstyrelsen meddelar, till största delen användts eller vore till återstående delen afsedt att användas sålunda, nemligen:

enligt nådiga brefvet den 8 juni 1894:

till inköp och ombyggnad af		
telefonnätet i Oskarshamn	kronor	16,000: —
mellersta Kalmar läns telefonaktie-		
bolags telefonnät	„	4,000: —
telefonnätet i Vartofta med förbin-		
delseledning till Falköping	„	3,000: —
telefonnätet i Stenstorp med för-		
bindelseledning till Falköping ..	„	3,300: —
telefonnätet i Dala med förbindelse-		
ledning till Stenstorp	„	1,500: —
telefonnätet i Svenljunga med för-		
bindelseledning till Borås	„	11,800: —
telefonnätet i Fristad med förbin-		
delseledning till Borås	„	2,000: —
Hedströmmens telefonförenings tele-		
fonnät jemte förbindelseledningar	„	17,800: —
till inköp af telefonnätet i Gamleby med		
tillhörande förbindelseledningar	„	12,000: —
till ombyggnad af telefonnäten		
i Vestervik	„	10,000: —
i Verkeback jemte förbindelselednin-		
gen mellan Verkeback och Vester-		
vik	„	3,000: —
i Helsingborg	„	30,000: —
till anläggning af telefonnät		
i Borås ..	„	12,000: —
till anläggning af vaxelstationer		
i Tillberga med förbindelseledning		
till Vesterås	„	2,000: —
i Öregrund, Östhammar och Harg		
med gemensam förbindelseledning		
till Edebo	„	9,200: —
i Solvalla och Faringe med gemen-		
sam förbindelseledning till Bärby	„	4,200: —
i Närtuna med förbindelseledning		
till Lindholmen	„	4,300: —
		<hr/>
	Transport kronor	146,100: —

	Transport	kronor	146,100: —	
i Lunda med förbindelseledning till Lindholmen	”		2,500: —	
å Resarön med förbindelseledning till Vaxholm	”		3,000: —	
i Ösmo och Thorö med gemensam förbindelseledning till Stockholm	”		14,400: —	
i Dalarö med förbindelseledning till Stockholm	”		3,500: —	
i Bettna med förbindelseledning till Nyköping	”		4,000: —	
i Stigtomta och Fridhem med gemensam förbindelseledning till Nyköping	”		4,300: —	
till anläggning af följande förbindelseledningar:				
Hudiksvall—Enånger	”		2,000: —	
Söderhamn—Bollnäs	”		3,700: —	
Gnesta—Flen	”		3,500: —	
Norrköping—Katrineholm	”		4,000: —	
Helsingborg—Engelholm	”		2,700: —	
Helsingborg—Klippan	”		2,500: —	
Malmö—Landskrona	”		3,800: —	
till utvidgning af telefonnäten				
i Stockholm	”		50,000: —	
i Göteborg	”		50,000: —	300,000: —

enligt nådiga brefvet den 5 oktober 1894:

till inköp och ombyggnad af telefonnäten				
i Fritsla med förbindelseledning till Borås	kronor		8,300: —	
i Kinna med förbindelseledning till Borås	”		6,000: —	
i Fröjered med förbindelseledning till Tidaholm	”		2,000: —	
i Jonsered med förbindelseledning till Göteborg	”		2,900: —	
	Transport	kronor	19,200: —	300,000: —

	Transport kronor	19,200: —	300,000: —
i Stora Mellösa med förbindelseledning till Örebro	”	4,000: —	
i Ekeberg med förbindelseledning till Örebro	”	3,000: —	
i Hedemora med förbindelseledning till Falun	”	9,000: —	
i Östersund	”	30,000: —	
till inköp af Vimmerby telefonaktiebolags telefontät	”	11,000: —	
till ombyggnad af telefontätet i Sundsvall	”	30,000: —	
telefontätet i Partilled med förbindelseledning till Göteborg	”	2,700: —	
telefontätet i Skärblacka med förbindelseledning till Norsholm	”	3,000: —	
till anläggning af telefontät i Drottningholm med förbindelseledning till Stockholm	”	1,000: —	
Kärro med förbindelseledning till Engösund	”	2,500: —	
Kimstad med förbindelseledning till Lindholmen	”	2,000: —	
Adolfsberg med förbindelseledning till Örebro	”	800: —	
Vestra Husby med förbindelseledning till Norrköping	”	2,700: —	
Hasslerör med förbindelseledning till Mariestad	”	2,300: —	
Broddetorp med förbindelseledning till Stenstorp	”	1,100: —	
Nolheden med förbindelseledning till Stenstorp	”	700: —	
Getinge med förbindelseledning till Halmstad	”	2,800: —	
Dalby med förbindelseledning till Lund	”	3,000: —	
Qviinge med förbindelseledning till Christianstad	”	3,700: —	
	Transport kronor	134,500: —	300,000: —

	Transport kronor	134,500: —	300,000: —
Bro och Brastad med gemensam förbindelseledning till Lysekil	„	4,600: —	
Avesta med förbindelseledningar till Hedemora och Norberg	„	6,500: —	
Bergsgården med två förbindelseledningar till Falun	„	1,000: —	
till anläggning af följande förbindelseledningar:			
Stockholm—Norrtelje	„	6,000: —	
Stockholm—Vaxholm	„	2,800: —	
Stockholm—Saltsjöbaden	„	1,200: —	
Stockholm—Danderyd	„	700: —	
Norrtelje—Edebo	„	5,500: —	
Norrtelje—Svanberga	„	900: —	
Östhammar—Harg	„	1,500: —	
Knutby—Faringe	„	600: —	
Tillberga—Björksta	„	1,500: —	
Gnesta—Vagnhärad	„	2,000: —	
Flen—Bettna	„	1,500: —	
Hallsberg—Kumla	„	600: —	
Linköping—Mjölby	„	2,500: —	
Varekil—Kårehogen	„	2,000: —	
Karlshamn—Jemshög	„	4,000: —	
Helsingborg—Engelholm	„	2,700: —	
Helsingborg—Landskrona	„	2,600: —	
Landskrona—Lund	„	2,700: —	
Malmö—Svedala	„	1,200: —	
Malmö—Helsingborg	„	4,400: —	
Lund—Örtofta	„	600: —	
Hörby—Christianstad	„	3,000: —	
Hörby—Hessleholm	„	2,100: —	
Hörby—Hör	„	2,500: —	
Hernösand—Sollefteå	„	9,000: —	
till utvidgning af telefonnäten			
i Stockholm	„	125,000: —	
i Göteborg	„	75,000: —	
å andra orter inom landet	„	39,300: —	450,000: —
	Summa kronor	750,000: —	

Enligt hvad telegrafstyrelsen vidare meddelar, hafva genom inköp och nyanläggningar under innevarande år omkring 3,300 nya apparater tillkommit vid statens telefonväsende.

Telegrafstyrelsen har vidare i sin af mig nu anmälda skrivelse anfört, hurusom, på sätt af den lemnade redogörelsen framginge, styrelsen medelst de af senaste Riksdag anvisade lånemedlen varit i tillfälle att äfven under innevarande år ganska betydligt utveckla statens telefonväsende dels genom utvidgning af de i rikstelefonnätet förut varande lokala telefontäten samt anläggning af nya nät och förbindelseledningar, dels ock genom inköp af enskilda enkeltrådiga telefontät och dessas ombyggnad till dubbeltrådiga.

På grund af redan träffade aftal samt till telegrafstyrelsen inkomna framställningar från flera orter om anläggning genom statens försorg af telefonförbindelser och öfverlåtelse till staten af enskilda telefontät ansåge styrelsen sig med visshet kunna antaga, att jemväl under år 1895 anslutningen till rikstelefonnätet skulle blifva af betydande omfattning.

Enär emellertid den vinst, statens telefonrörelse lemnade, för närvarande icke vore tillräcklig till bestridande af de med en sådan utveckling förbundna utgifter, kunde styrelsen, derest allmänhetens fordran på utsträckning af rikstelefonnätet skulle kunna tillfredsställas, icke underlåta att hos Eders Kongl. Maj:t göra underdånig framställning att för sådant ändamål jemväl under nästkommande år erhålla lånemedel till enahanda belopp, som af senaste Riksdag anvisades för år 1894.

De inköp och anläggningar under nästkommande år, hvilka borde med lånemedel bekostas, vore:

inköp och ombyggnad af telefontäten i Vara, Grästorp, Håkantorps, Ulfstorp, Russelbacka, Hjerpås, Vedum och Lekåsa jemte tillhörande förbindelseledningar.....	kronor	22,000: —
Ramsbergs och Löa telefonföreningars telefontät jemte tillhörande förbindelseledning	„	6,000: —
Näsby telefonförenings telefontät jemte tillhörande förbindelseledningar	„	4,000: —
Kils telefonförenings telefontät jemte tillhörande förbindelseledning	„	4,000: —
inköp af Vermlands telefonförenings telefonledningar	„	6,500: —
ombyggnad af telefontäten i Gamleby, Almvik, Öfverum, Vestra Ed och Loftahammar jemte tillhörande förbindelseledningar	„	20,000: —
	Transport kronor	62,500: —

	Transport kronor	62,500: —
Vimmerby, Hultsfred, Tuna, Målilla och Salstadström jemte tillhörande förbindelseledningar	„	26,000: —
Vretstorp jemte tillhörande förbindelseledning ..	„	8,000: —
Boxholm jemte tillhörande förbindelseledning ...	„	3,500: —
anläggning af telefonnät i		
Arvika med förbindelseledning till Karlstad	„	10,000: —
Karleby med förbindelseledningar till Enköping och Altuna	„	5,000: —
anläggning af följande förbindelseledningar:		
Stockholm—Norrköping	„	14,000: —
Stockholm—Upsala	„	5,000: —
Stockholm—Södertelje	„	3,000: —
Stockholm—Rotebro	„	2,000: —
Upsala—Norrstelje	„	5,000: —
Gefle—Östhammar	„	7,000: —
Göteborg—Marstrand	„	8,000: —
Borås—Varberg	„	13,000: —
Gefle—Söderhamn	„	7,000: —
Falun—Smedjebacken—Kopparberg	„	16,000: —
Vesterås—Dingtuna	„	600: —
Linköping—Nässjö	„	25,000: —
Norrköping—Söderköping	„	1,000: —
Karlstad—Kristinehamn	„	2,400: —
Vingåker—Kilsmo	„	2,000: —
Vallentuna—Lindholmen	„	1,000: —
i Skåne	„	23,000: —
utvidgning af telefonnäten		
i Stockholm och Göteborg	„	300,000: —
å andra orter inom landet	„	200,000: —
	tillsammans kronor	750,000: —

För att visa, att telegrafverket förmådde fullgöra redan åtagna förbindelser i fråga om erhållna lånemedel för telefonväsendet, har telegrafstyrelsen vid sin underdåniga skrifvelse fogat en beträffande de hittills erhållna lånen uppgjord amorteringsplan, som under litt. — torde få biläggas dagens protokoll; varande i denna amorteringsplan jemväl intagna uppgifter å de årliga driftkostnaderna och bruttoinkomsterna, sådana de beräknats ställa sig, intill dess samtliga de till och med inne-

varande år erhållna lånen återbetalts, dervid hänsyn endast tagits till de anläggningar, som åstadkommits intill år 1895.

I planen vore, enligt hvad styrelsen vidare anför, antaget, att, i likhet med hvad som föreskrifvits för lånen från statskontoret, äfven de från riksgäldskontoret bekomna lånen amorterades med en tiondedel om året och att således, då återbetalning af dessa lån skulle ske inom tolf år från första lyftningsdagen, någon återbetalning icke skedde under de två första åren, under hvilka det naturligtvis vore omöjligt att draga någon afsevärd inkomst af lånemedlen.

Bruttoinkomsten vore för åren 1895 och 1896 beräknad till lika belopp som bruttoinkomsten för innevarande år eller till 1,600,000 kronor samt för tiden efter år 1896, då de under år 1894 lyftade lånemedlen hunnit lemna afkastning, till 1,700,000 kronor. Driftkostnaden vore intill år 1900 beräknad till samma procent af bruttoinkomsten, hvartill den nu faktiskt uppginge, samt vore för tiden derefter höjd med tre procent af bruttoinkomsten för att täcka de ökade underhållskostnader, som följde med anläggningarnes större ålder.

Amorteringen af de nu begärda ytterligare lånemedlen borde enligt telegrafstyrelsens åsigt ställa sig åtminstone lika gynsam som för de äldre lånen. I sjelfva verket borde densamma försiggå ändå lättare, emedan, å ena sidan, enligt sakens natur allt mindre andelar af lånemedlen behöfde användas till de relativt dyrbara inköpen och ombyggnaderna af enskilda telefonnät och, å andra sidan, allt större andelar af lånen kunde användas till utvidgning af redan befintliga, staten tillhöriga telefonnät, hvilket användningssätt naturligtvis vore mera räntebärande än nyanläggningar.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt har telegrafstyrelsen hemställt, att Eders Kongl. Maj:t täcktes bereda telegrafverket utväg att för fortsatt utveckling af statens telefonväsende erhålla ytterligare lån till belopp af sjuhundrafemtio tusen kronor för år 1895, att i mån af behof och efter Eders Kongl. Maj:ts pröfning ställas till styrelsens förfogande med skyldighet för telegrafverket att derå erlægga ränta och göra afbetalningar, på sätt Eders Kongl. Maj:t efter Riksdagens hörande kunde finna för godt föreskrifva.

Af hvad telegrafstyrelsen anfördt framgår, att styrelsen fortfarande är i behof af lånemedel till bestridande af kostnader för inköp och anläggning af lokala telefonnät samt dessas förbindelse med rikstelefonnätet äfvensom till utvidgning af de i statens ego redan varande näten. Gifvet är, att genom en sådan utveckling af telefonväsendet ökas afkastningen af det i de långsträckta interurbana telefonledningarne ned-

lagda kapitalet, på samma gång som allmänhetens anspråk att komma i förbindelse med rikstelefonnätet tillgodoses. Telegrafstyrelsens framställning om anvisande för år 1895 af lånemedel till telefonväsendets utveckling till samma belopp, som för detta år anvisats, anser jag mig därför böra förorda. I sammanhang härmed tillåter jag mig erinra, att, medan såväl innevarande års som de närmast föregående årens Riksdagar i riksstaten uppfört anslag utan återbetalningsskyldighet till anläggning af interurbana telefonledningar, af telegrafstyrelsen icke begärts något sådant anslag för år 1896.

Jag hemställer i underdånighet, att Eders Kongl. Maj:t täcktes i nådig proposition föreslå Riksdagen att bemyndiga riksgäldskontoret att tillhandahålla telegrafstyrelsen, för fortsatt utveckling af statens telefonväsende, ett lånebelopp af sjuhundrafemtio tusen kronor, att, i mån af behof och sedan detta för hvarje gång blifvit af Eders Kongl. Maj:t pröfvadt, af telegrafstyrelsen i riksgäldskontoret lyftas och jemte ränta, motsvarande den ränteutgift, som genom berörda belopps öfverlemnande till telegrafstyrelsen riksgäldskontoret förorsakas, inom tolf år från första lyftningsdagen återgäldas medelst afbetalningar, i den mån telegrafverkets medel dertill lemna tillgång, dock så att dylika afbetalningar böra en månad förut af telegrafstyrelsen för riksgäldskontoret tillkännagifvas.»

Hvad herr statsministern sålunda yttrat och hemställt, deruti statsrådets öfriga ledamöter instämde, behagade Hans Maj:t Konungen gilla och bifalla; och skulle nådig proposition till Riksdagen aflåtas af den lydelse, bilagan litt. — vid detta protokoll utvisar.

Ex protocollo:
Fredrik Zethelius.

**Kongl. Telegrafverkets lånemedel:
Amorteringsplan.**

År	Riksgäldskontoret				Statskontoret				Summa inbetalning	Drift- kostnad	Brutto- inkomst
	Kapital- belopp	Ränta	Kapital- afbetalning	Summa	Kapital- belopp	Ränta	Kapital- afbetal- ning	Summa			
1895	3,550,000	140,000	250,000	390,000	875,000	35,000	60,000	95,000	485,000	832,000	1,600,000
1896	3,300,000	129,000	337,500	466,500	815,000	32,600	60,000	92,600	559,100	832,000	1,600,000
1897	2,962,500	114,750	375,000	489,750	755,000	30,200	60,000	90,200	579,950	884,000	1,700,000
1898	2,587,500	99,750	375,000	474,750	695,000	27,800	60,000	87,800	562,550	884,000	1,700,000
1899	2,222,500	84,750	375,000	459,750	635,000	25,400	45,000	70,400	530,150	884,000	1,700,000
1900	1,837,500	69,750	375,000	444,750	590,000	23,600	83,000	106,600	551,350	935,000	1,700,000
1901	1,462,500	54,750	375,000	429,750	507,000	20,280	83,000	103,280	533,030	935,000	1,700,000
1902	1,087,500	39,750	375,000	414,750	424,000	16,960	83,000	99,960	514,710	935,000	1,700,000
1903	712,500	24,750	325,000	349,750	341,000	13,640	83,000	96,640	446,390	935,000	1,700,000
1904	387,500	12,750	225,000	237,750	258,000	10,320	83,000	93,320	331,070	935,000	1,700,000
1905	162,500	4,750	125,000	129,750	175,000	7,000	83,000	90,000	219,750	935,000	1,700,000
1906	37,500	750	37,500	38,250	92,000	3,680	23,000	26,680	64,930	935,000	1,700,000
1907	— —	— —	— —	— —	69,000	2,760	23,000	25,760	25,760	935,000	1,700,000
1908	— —	— —	— —	— —	46,000	1,840	23,000	24,840	24,840	935,000	1,700,000
1909	— —	— —	— —	— —	23,000	920	23,000	23,920	23,920	935,000	1,700,000